

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1994-2028/2568

นาง น. กับพวกโจทก์ คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจำเลย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่จำเลย ร่วม
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา 129, พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 มาตรา
134, ป.วิ.พ. มาตรา 57, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31

ย่อ / หลักกฎหมาย

แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวตามหนังสือ
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ที่ รง 0507/ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 เรื่อง
แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์
ลูกจ้าง ไม่ใช่กฎหมาย เป็นเพียงแนวปฏิบัติของจำเลยที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานแจ้งต่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อขอความร่วมมือแจ้งให้สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
จังหวัดทราบถึงแนวทางการพิจารณาของจำเลยเท่านั้น จึงไม่อาจนำมาใช้จำกัดสิทธิเพิ่มขึ้นกว่าที่
ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่าย
และระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 ซึ่งใช้บังคับในขณะที่โจทก์ทั้งสามสืบหาขึ้นขอรับเงินสงเคราะห์
และออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 134 แห่ง พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 อันมี
ลักษณะเป็นกฎหมายคุ้มครองแรงงานที่กำหนดให้มีการจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างใน
กรณีอื่นนอกจากในกรณีที่ลูกจ้างออกจากงานหรือในกรณีที่ลูกจ้างตาย การที่จำเลยกำหนด
แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์
ลูกจ้างไว้ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 อันเป็นวันก่อนที่ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์
ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 จะมีผล
ใช้บังคับ และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้มีการกำหนดเงื่อนไขห้ามลูกจ้างต่างด้าวขอรับเงินสงเคราะห์
ตามที่ปรากฏในแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการ
กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวไว้ให้ขัดแย้งในระเบียบนั้น ย่อมพอสันนิษฐานได้ว่า จำเลยหาได้
ตัดใจนำแนวทางปฏิบัติดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญตามกฎหมายในการกำหนดห้ามมิให้ลูกจ้าง
ต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย

คำพิพากษา

ไม่ให้มีสิทธิขอรับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการ
จ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 ไม่กฎหมายคุ้มครอง
แรงงานเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจำกัดสิทธิของลูกจ้างบาง
ประเภท เช่น ลูกจ้างต่างด้าวในคดีนี้ ไม่ให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานดังกล่าว ไม่ว่า
จะมีสาเหตุจากการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงาน หรือนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา
แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย หรือปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นการส่งเสริมให้เกิด
ความยุติธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ หรือการป้องกันความเสียหายที่อาจมีผลกระทบต่อการค้า
ระหว่างประเทศตามที่จำเลยและจำเลยร่วมอ้างเป็นเหตุต่อนั้น สามารถทำได้โดยกฎหมายเท่านั้น
หาทำได้เพียงแค่นี้แนวทางปฏิบัติของจำเลยแต่อย่างใดไม่ จำเลยและจำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธิ
นำแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์

ลูกจ้างซึ่งไม่ใช่กฎหมายมาตัดสิทธิโจทก์ทั้งสามสืบหาในการขอรับเงินสงเคราะห์ที่พิพาทได้ คดีทั้งสามสืบหาสำนวนนี้ ศาลแรงงานภาค 5 มีคำสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์เรียงตามลำดับสำนวนว่า โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 35 โจทก์ทั้งสามสืบหาสำนวนฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งคำวินิจฉัย และมติของจำเลยที่ไม่อนุมัติให้โจทก์ทั้งสามสืบหาได้รับเงินสงเคราะห์ตามหนังสือที่ ชม 0029/2738 และที่ ชม 0029/2741 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2564 เรื่องแจ้งผลการพิจารณาคำขอรับเงินสงเคราะห์ (กรณีอื่น นอกจากค่าชดเชยและกรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย) และให้จำเลยมีมติหรือคำสั่งให้กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างจ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหาตามคำขอรับเงินสงเคราะห์ของโจทก์แต่ละคน จำเลยทั้งสามสืบหาสำนวนให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ระหว่างการพิจารณาของศาลแรงงานภาค 5 โจทก์ทั้งสามสืบหายื่นคำร้องขอให้เรียกผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เข้ามาเป็นจำเลยร่วม โดยอ้างว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้มีคำสั่งไม่อนุมัติคำขอรับเงินสงเคราะห์แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา ถือเป็นการโต้แย้งสิทธิและมีส่วนรับผิดชอบต่อโจทก์ทั้งสามสืบหา ศาลแรงงานภาค 5 มีคำสั่งเรียกผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เข้ามาเป็นจำเลยร่วม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57 (3) (ข) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. 2522 มาตรา 31 จำเลยร่วมทั้งสามสืบหาสำนวนให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานภาค 5 พิจารณาแล้ว พิพากษาให้เพิกถอนมติที่ประชุมจำเลย ครั้งที่ 4/2564 ลงวันที่ 30 เมษายน 2564 ในส่วนที่ไม่เห็นชอบให้จ่ายเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา และเพิกถอนคำสั่งของจำเลยร่วมที่ไม่อนุมัติให้จ่ายเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างกรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชยให้แก่โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 โดยให้โจทก์ทั้งสามสืบหาสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามคำพิพากษาศาลแรงงานภาค 5 จำเลยและจำเลยร่วมอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษแผนกคดีแรงงานพิพากษายืน จำเลยและจำเลยร่วมฎีกาโดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า ศาลแรงงานภาค 5 ฟังข้อเท็จจริงว่า โจทก์ทั้งสามสืบหาเป็นคนต่างด้าว โจทก์ทั้งสามสืบหาเข้าทำงานเป็นลูกจ้างบริษัท ร. ตำแหน่งพนักงานรักษาความสะอาด ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 ถึงวันที่ 18 มีนาคม 2563 บริษัท ร. ค่างจ่ายค่าจ้าง ค่าทำงานในวันหยุด จ่ายค่าจ้างน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา โจทก์ทั้งสามสืบหาจึงไปยื่นคำร้องต่อพนักงานตรวจแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 8 กันยายน 2563 พนักงานตรวจแรงงานมีคำสั่งที่ 126/2563 ให้บริษัท ร. จ่ายค่าทำงานในวันหยุด ค่าจ้าง ค่าจ้างขั้นต่ำ และค่าชดเชยให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา นายจ้างทราบคำสั่งโดยชอบแล้วไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด คำสั่งของพนักงานตรวจแรงงานดังกล่าวจึงเป็นที่สุด แต่นายจ้างไม่จ่ายเงินตามคำสั่งพนักงานตรวจแรงงานให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา วันที่ 12 พฤศจิกายน 2563 โจทก์ทั้งสามสืบหายื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชย และโจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 ยื่นคำขอรับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย จำเลยพิจารณาคำขอรับเงินสงเคราะห์ของโจทก์ทั้งสามสืบหาสำหรับกรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชยในการประชุมคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2564 มีมติไม่เห็นชอบให้จ่ายเงินสงเคราะห์แก่โจทก์ทั้งสามสืบหา เนื่องจากไม่เป็นไปตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ รง 0507/ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 เรื่อง

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดังกล่าว จำเลยร่วมมอบอำนาจให้สวัสดิการและคุ้มครอง
แรงงานจังหวัดเชียงใหม่ปฏิบัติราชการแทนจำเลยร่วมในการอนุมัติการจ่ายเงินสงเคราะห์กรณี
นายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาคำร้องของโจทก์
ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 แล้วมีคำสั่งไม่อนุมัติคำขอรับเงินสงเคราะห์ของโจทก์
ดังกล่าว โดยให้เหตุผลเดียวกัน วันที่ 14 มิถุนายน 2564 สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
จังหวัดเชียงใหม่มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอรับเงินสงเคราะห์ทั้งสองกรณีให้โจทก์ทั้ง
สามสืบหาทราบปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่อนุญาตให้จำเลยและจำเลยร่วมฎีกาว่า อุทธรณ์ของ
จำเลยและจำเลยร่วมที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษไม่รับวินิจฉัยเพราะเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ใน
ข้อเท็จจริงนั้น อุทธรณ์ดังกล่าวเป็นอุทธรณ์ในข้อกฎหมาย โดยจำเลยและจำเลยร่วมฎีกาว่า
อุทธรณ์ของจำเลยและจำเลยร่วมที่ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ในข้อเท็จจริง
นั้น แท้จริงเป็นเพียงการโต้แย้งการตีความกฎหมายของศาลแรงงานภาค 5 จึงเป็นอุทธรณ์ใน
ปัญหาข้อกฎหมายจึงไม่ใช่อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง เห็นว่า จำเลยและจำเลยร่วมอุทธรณ์สรุป
ได้ว่า พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ไม่ได้คุ้มครองลูกจ้างทุกประเภท การจะให้สิทธิ
ลูกจ้างประเภทใด อย่างไร ต้องเป็นไปตามกฎหมายและความเป็นธรรม โดยกฎหมายย่อมไม่
คุ้มครองผู้กระทำความผิดกฎหมาย เหตุที่จำเลยไม่จ่ายเงินสงเคราะห์ให้แก่โจทก์ทั้งสามสืบหาเนื่องจาก
เป็นแรงงานที่ผิดกฎหมาย การกำหนดแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าว
ของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ รง
0507/ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 เป็นการใช้อำนาจของจำเลย เพื่อให้สอดคล้องกับ
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การบริหารจัดการของกระทรวงแรงงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา
แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันมิให้มีการฝ่าฝืนกฎหมายอันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง
ของรัฐ และเป็นการส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมในทางธุรกิจ รวมไปถึงป้องกันความเสียหายที่อาจ
มีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ ดังที่คำพิพากษาฎีกาที่ 15463 - 15464/2558 ได้รับรองถึง
อำนาจในการวางแผนแนวทางการจ่ายเงินสงเคราะห์ของจำเลยไว้ จำเลยไม่ได้นำแนวทางการพิจารณา
จ่ายเงินสงเคราะห์ดังกล่าวมากำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วย
การจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 เพราะเป็นการ
ทำให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารงาน แนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์ดังกล่าวจึงมีผล
ใช้บังคับ โจทก์ทั้งสามสืบหาไม่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามฟ้อง เป็นการอุทธรณ์เพื่อให้
ศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์พิเศษวินิจฉัยจากข้อเท็จจริงที่ศาลแรงงานภาค 5 รับฟังเป็นยุติถึงระเบียบ
คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและ
ระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 และแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของ
คณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างตามหนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่ รง 0507/
ว006876 ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2558 ว่ามีผลใช้บังคับแก่โจทก์ทั้งสามสืบหาซึ่งเป็นลูกจ้างต่างด้าว

หน้า 4 / 5

การที่จำเลยกำหนดแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างไว้ตั้งแต่วันที่ 13 กรกฎาคม 2558 อันเป็นวันก่อนวันที่ระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 จะมีผลใช้บังคับ และไม่ปรากฏว่าจำเลยได้มีการกำหนดเงื่อนไขห้ามลูกจ้างต่างด้าวขอรับเงินสงเคราะห์ตามที่ปรากฏในแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวไว้ให้ชัดเจนในระเบียบนั้น กรณีเช่นนี้ ย่อมพอสันนิษฐานได้ว่า จำเลยหาได้ตั้งใจนำแนวทางปฏิบัติดังกล่าวมาใช้เป็นเงื่อนไขสำคัญตามกฎหมายในการกำหนดห้ามมิให้ลูกจ้างต่างด้าวที่ไม่ได้รับอนุญาตให้ทำงานให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ให้มีสิทธิขอรับเงินสงเคราะห์ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ อัตราเงินที่จะจ่ายและระยะเวลาการจ่าย พ.ศ. 2560 เมื่อกฎหมายคุ้มครองแรงงานเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน การจำกัดสิทธิของลูกจ้างบางประเภท เช่น ลูกจ้างต่างด้าวในคดีนี้ ไม่ให้ได้รับสิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานดังกล่าว ไม่ว่าจะมิใช่สาเหตุจากการบริหารจัดการของกระทรวงแรงงาน หรือนโยบายเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย หรือปัญหาที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือเป็นการส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ หรือการป้องกันความเสียหายที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศตามที่จำเลยและจำเลยร่วมอ้างเป็นเหตุต่อสู้ในอุทธรณ์นั้น สามารถทำได้โดยกฎหมายเท่านั้น หากทำได้เพียงแก้ไขแนวทางการปฏิบัติของจำเลยแต่อย่างใด ไม่ จำเลยและจำเลยร่วมจึงไม่มีสิทธินำแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างดังกล่าวซึ่งไม่ใช่กฎหมายมาตัดสิทธิโจทก์ทั้งสามสืบหาในการขอรับเงินสงเคราะห์ที่พิพาทได้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 15463 - 15464/2558 ที่จำเลยและจำเลยร่วมอ้างในอุทธรณ์ก็มีได้วินิจฉัยในประเด็นเรื่องแนวทางการพิจารณาจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ลูกจ้างต่างด้าวของคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างว่ามีผลใช้บังคับหรือไม่เช่นเดียวกันกับในคดีนี้ ข้อต่อสู้ของจำเลยและจำเลยร่วมเช่นนี้ไม่อาจรับฟังได้ ที่ศาลแรงงานภาค 5 วินิจฉัยว่า การที่จำเลยมีมติไม่เห็นชอบให้โจทก์ทั้งสามสืบหาได้รับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายเงินอื่นนอกจากค่าชดเชย และจำเลยร่วมมีคำสั่งไม่อนุมัติให้โจทก์ที่ 1 ถึงที่ 18 ที่ 20 ถึงที่ 23 และที่ 25 ถึงที่ 35 ได้รับเงินสงเคราะห์กรณีนายจ้างไม่จ่ายค่าชดเชย เป็นการวินิจฉัยเกินเลยไปจากกฎหมายและระเบียบจึงไม่ชอบ มีเหตุให้เพิกถอนมติของจำเลย และคำสั่งของจำเลยร่วมดังกล่าวมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของจำเลยและจำเลยร่วมฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

ปิยนุช จรูญรัตนนา · จำแลง กุลเจริญ · พงษ์รัตน์ เครือกลื่น

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1994-2028/2568>